Національний банк України

Робота фінансових ринків в умовах посилення ризиків, пов’язаних із короновірусом

Олександр Арсенюк

Департамент відкритих ринків

Київ, 10 квітня 2020

Динаміка ліквідності банківської системи

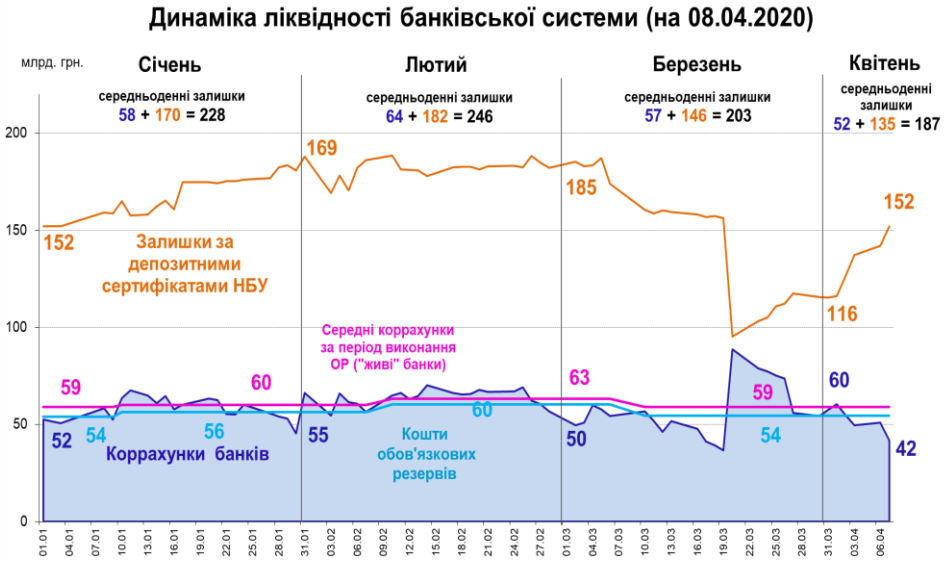

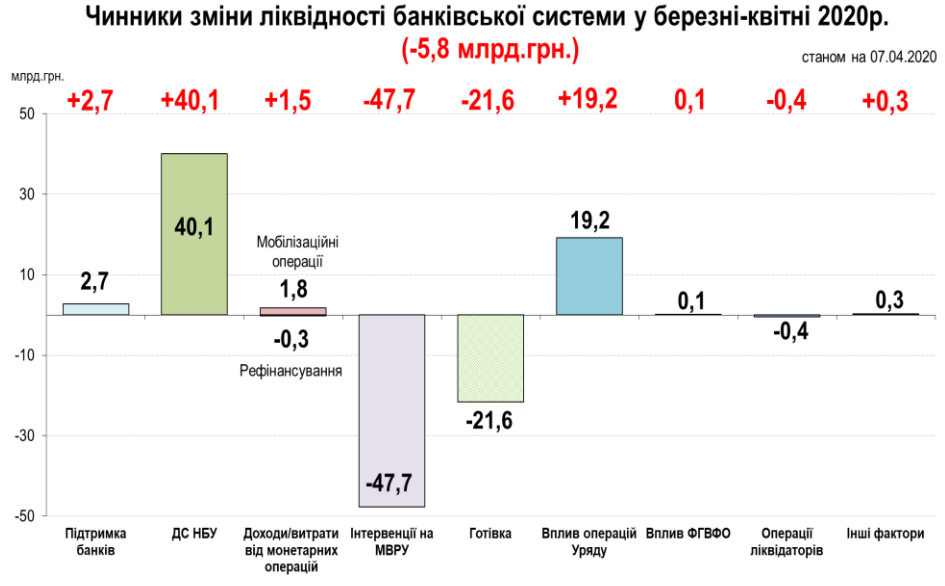

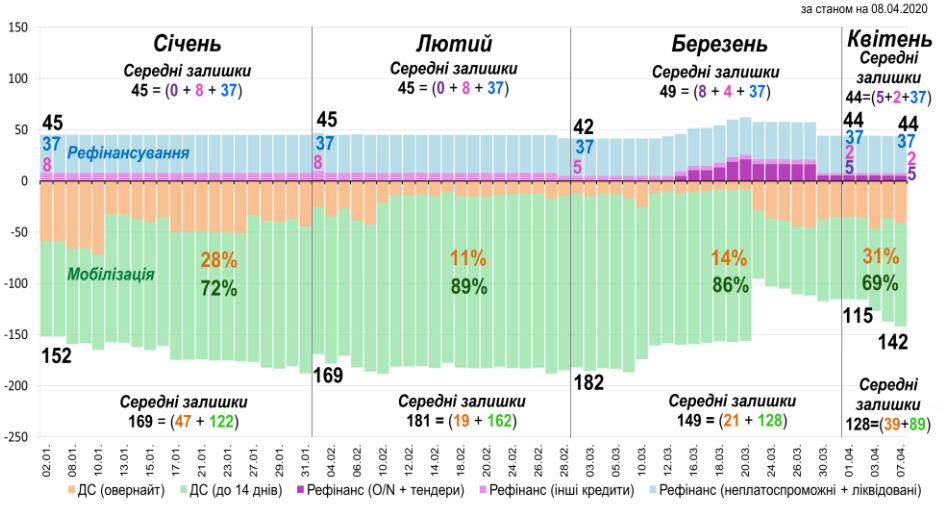

Стан грошово-кредитного ринку: основні тренди

- попри помітне ↓ ліквідності банків у II та III декадах березня (інтервенцій НБУ з продажу валюти, ↑ готівки), її обсяг лишався на високому рівні
- певна напруга, що відчувалася в 20-х числах березня, була наслідком вкладення банками великого обсягу коштів в 14-денні ДС
- на початку квітня, в міру покращення ситуації на валютному ринку та активізації фіскальних випадків ліквідність банків знову почала ↑

Стан міжбанківського кредитного ринку

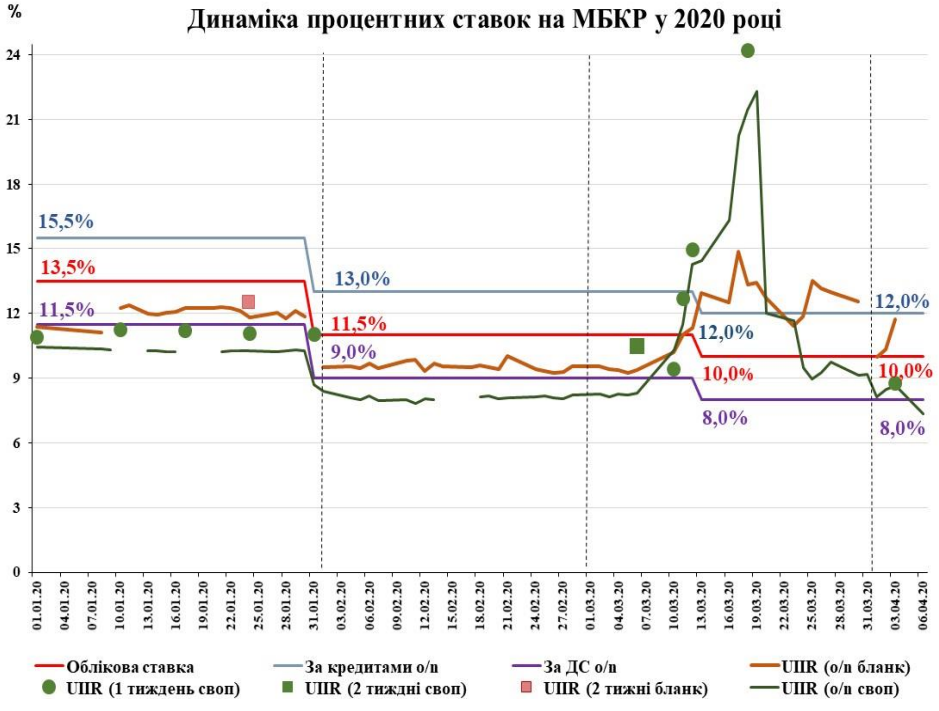

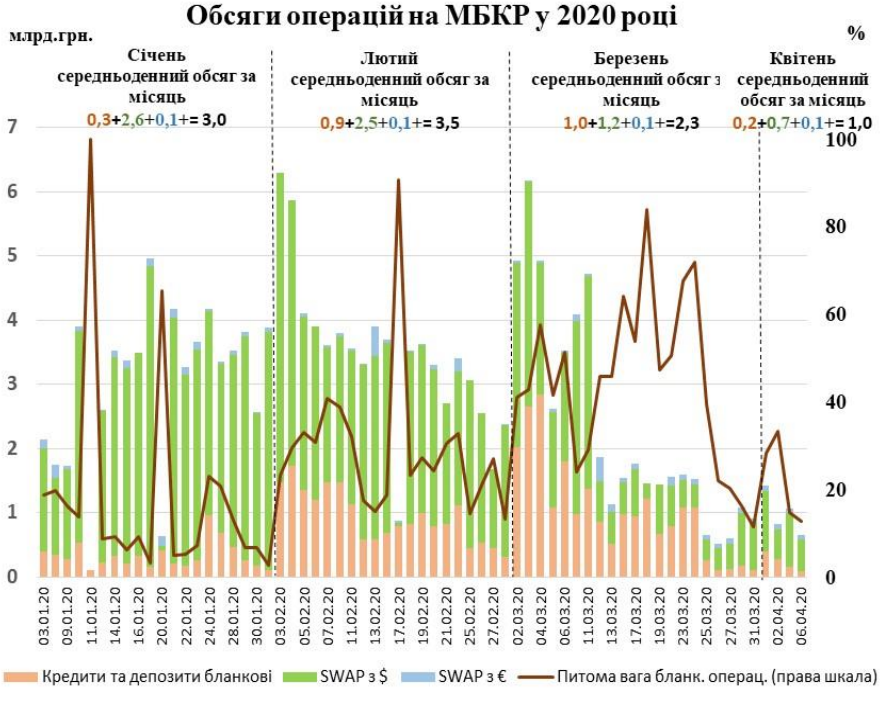

Основні тренди

- певна напруга з ліквідністю, що тимчасово мала місце в II декаді березня, мала наслідком вихід UIIR за верхню межу коридору ставок овернайт (вперше в історії обрахунку індикатора)
- на фоні зниження напруги з ліквідністю (у т.ч. завдяки підтримуючим заходам НБУ) обсяг торгів на міжбанківському ринку у квітні сягнув антирекордних значень
- в умовах низького обсягу торгів динаміка UIIR стає значно більш волатильною. Утім, з кінця березня UIIR знову знаходиться переважно в межах коридору ставок овернайт

Стан ринку державних цінних паперів

Результати розміщення ОВДП номінованих у гривні у 2018- 2020 роках

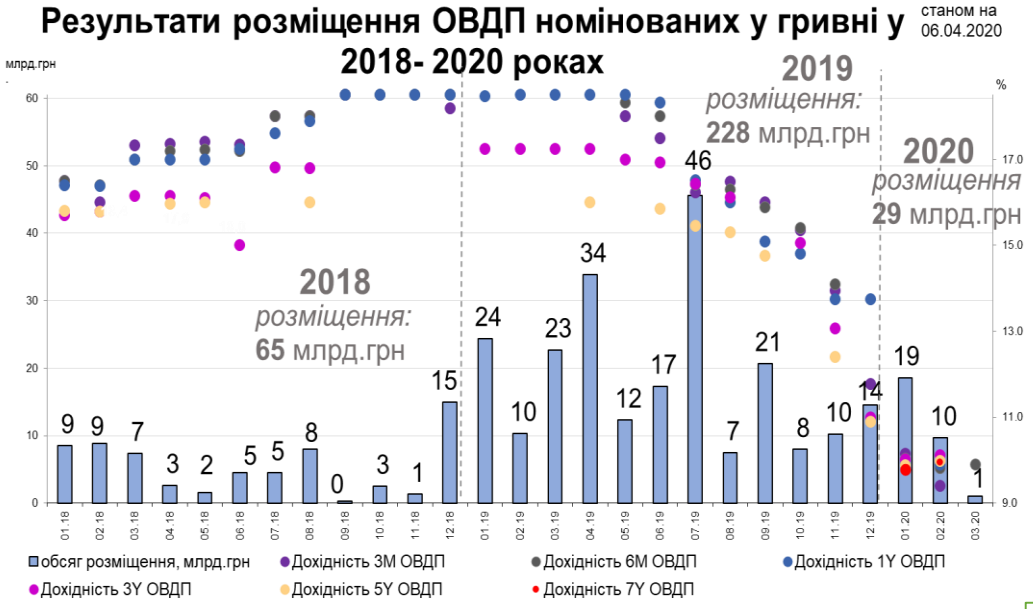

Дохідність за операціями з ОВДП, %

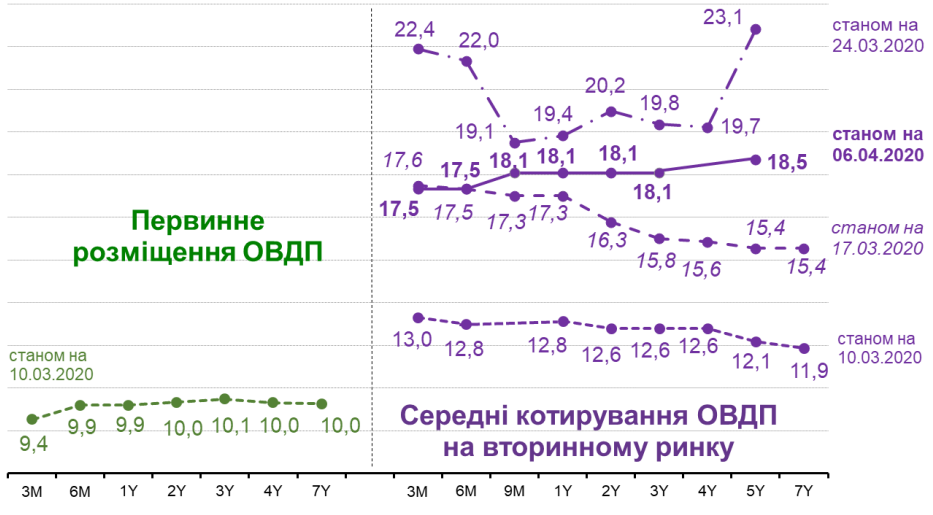

Середньоденний обсяг операцій на вторинному ринку ОВДП в національній валюті (без урахування неринкових угод та угод, пов'язаних з первинним розміщенням)

Основні тренди

- крива дохідності первинного ринку завмерла: Мінфін після 3 березня припинив проведення аукціонів з розміщення гривневих ОВДП
- прагнення нерезидентів вийти з ринку ОВДП (навіть з фіксацією збитків) активізувала вторинний ринок цих паперів
- така налаштованість інвесторів-нерезидентів штовхала криву доходності вторинного ринку вгору. Утім, на початку квітня доходності вторинного ринку дещо ↓

Окремі показники валютного ринку протягом 2018-2020 рр.

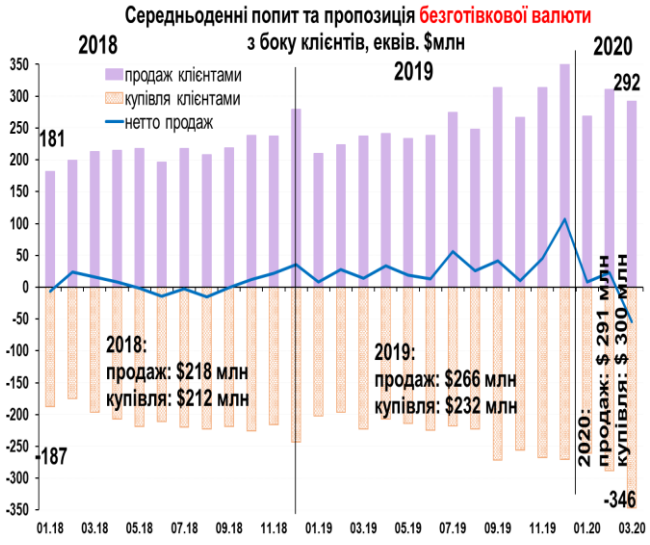

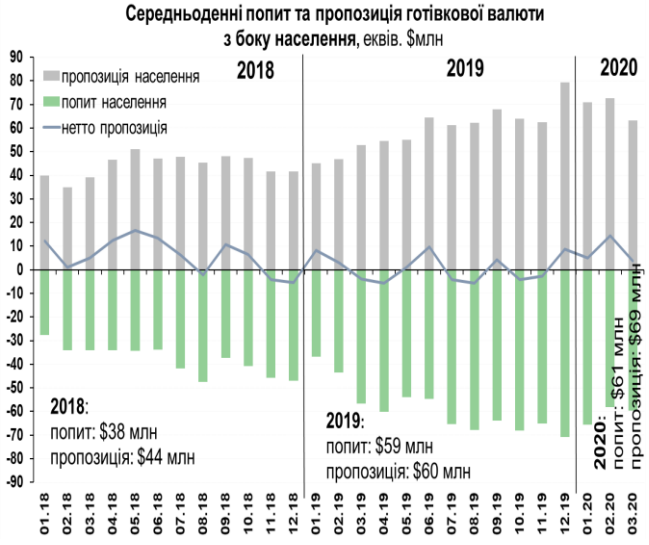

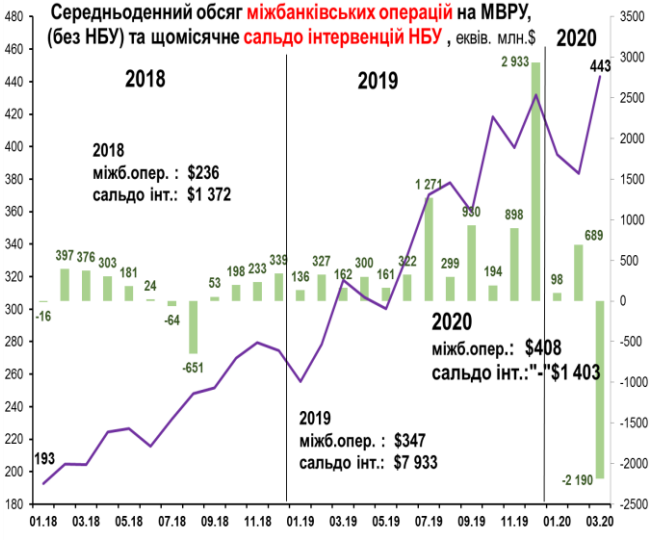

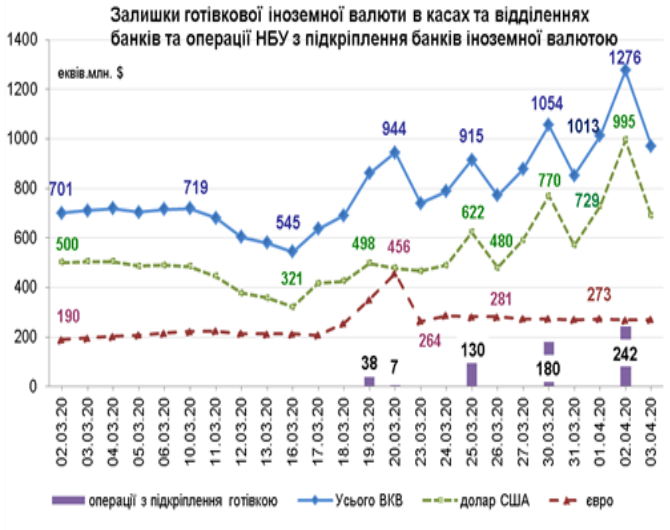

- на тлі посилення невизначеностей через короновірус з II декади березня *чистий* попит на іноземну валюту істотно ↑ як з боку клієнтів, так і з боку банків
- за таких умов, Національний банк активно проводив інтервенції для згладжування курсових коливань: від'ємне сальдо інтервенцій за березень становило $**2190** млн – найбільший обсяг за останні 5,5 років
- в останні дні березня та на початку квітня (за помірного розвитку епідемії та покращення перспектив співпраці з МВФ) на ринку вже домінувала пропозицію валюти
- на цьому тлі обсяг торгів на міжбанківському валютному ринку сягнув рекордних значень

Форвардні операції

Форвардні операції з початку 2020

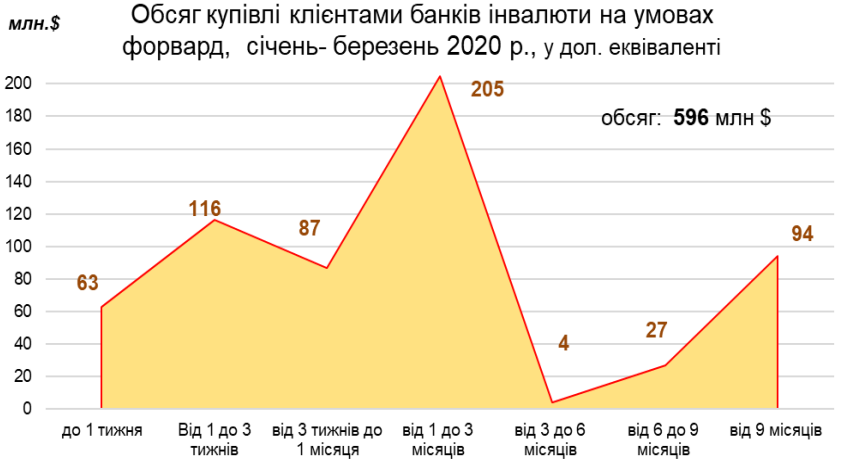

- посилення невизначеностей активізувало укладання угод на умовах форвард
- у березні обсяг форвардних операцій становив **5,3**% від обсягу безготівкового ринку (у попередні місяці – 1-3%)
- такі операції з клієнтами робили **15** банків (у лютому – 8), у т.ч. **2** банки укладали угоди форвард без поставки базового активу
- у березні найбільший обсяг операцій з купівлі валюти на умовах форвард було укладено на термін від 1 до 3 місяців (**32**% від загального обсягу)

Заходи, вжиті з метою подолання впливу на фінансові ринки наслідків, пов'язаних із короновірусом

На грошовому ринку

- *оновлено операційний дизайн грошово-кредитної політики* в напрямку його адаптації до нових умов та надання більшої гнучкості в регулюванні ліквідності. Новий дизайн передбачає зміну:

  частоти проведення тендерів як з розміщення депозитних сертифікатів, так і надання кредитів рефінансування (відтепер – щотижня по п'ятницям, тоді як до цього – раз на 2 тижні)

  строковості основних інструментів з регулювання ліквідності: строк надання кредитів рефінансування ↑ з 14 днів до **місяця**; строк розміщення ДС ↓ з 14 до **7** днів

- ухвалено нормативні акти, які дають змогу НБУ *запровадити довгострокове рефінансування банків на термін до 5 років*

- *двічі пом'якшувалися вимоги до формування банками обов'язкових резервів.* Зокрема, зміни, що набули чинності з 10 березня 2020 р., дали змогу банкам ↑ вільну ліквідність на **6** млрд. грн. Зміни, що набудуть чинності з 10 квітня 2020 р. ↑ вільну ліквідність банків ще на **5** млрд. грн.

На валютному ринку

- *регулярно проводяться інтервенції для згладжування ринкових коливань* – як з продажу, так і з купівлі валюти

- *запроваджено проведення операцій з підтримки кас банків готівковою іноземною валютою* за відповідну безготівкову валюту

Робота фінансових ринків в умовах посилення ризиків, пов’язаних із короновірусом

Будь ласка, висловіть свою думку з наступних питань:

- ✓ *основні труднощі з якими стикнулися банки під час здійснення операцій на фінансових ринках у березні*
- ✓ *достатність заходів Національного банку з підтримки ринків/банків під час загострення ризиків*
- ✓ *які додаткові заходи доцільно було б ухвалити для нівелювання впливу останніх подій довкола короновірусу на роботу фінансових ринків*